

FLOR DE CARD

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

BOLLETÍ-REVISTA DEL CENTRE CULTURAL CARD * FEBRER DE 1983 * Nº 79

Febrer del 72; neix Flor de Card.

Bé idò, des d'aquella llunyana data es pot dir -simplificant molt- que Sa Revista mai no s'ha duita bé amb el poder.

Ho testifiquen tot un munt d'actes com les juntes de coordinació, l'expulsió del Card, subvencions denegades, instàncies sense contestar o contestades sempre negativament, xerrameques de cafè (a un poble tot s'arriba a saber!),...

Potser és lògic; car la denúncia és una de les raons que justifiquen l'existència de Flor de Card. I la denúncia, o més encara, la simple exposició d'altres parers o d'altres maneres de pensar tenia tanyes de rebeldia, d'agosarament i un cert rebuig a l'orde establert. I això ahir era prou motiu pel bandejament que hem sofert i del qual -quedi ben clar- ens sentim ben gojosos, car hem pogut comprovar que el temps ens va donant la raó (Mirau sinó el que es diu diàriament sobre la premsa i pensau llavors el truí que armà fa una dècada un "sin comentarios" rera l'acord d'un plenari).

Però els temps sortosament van canviant i avui ja no és disbaratat dir el que pensa cadascú, avui les persones públiques reconeixen que errar és d'humans... Potser el bessó és que la pluralitat d'idees a poc a poc guanya terreny a la intransigència. És una realitat que volem afrontar avui, ara, amb una altra prova de bona disposició: entregant a la Biblioteca Municipal la col·lecció de revistes foranes que més o menys curosament hem anat guardant any rera any. Col·lecció que de banda el valor documental, és valorable en un bon grapat de milers de pessetes.

I ho feim des d'una situació de força, en el sentit de que avui més que mai potser hi ha la ferma voluntat de que Flor de Card no s'acabi per ara; avui més que mai augmenta considerablement el nombre de lectors i subscriptors; avui més que mai pot dependre -i si s'esdevé rebutjar- de favors i almoines; avui més que mai els sentiments d'eufòria o postració són desplaçats per la satisfacció d'una tasca feta amb il·lusió.

També, és cert, aquest oferiment és una manera de dir: basta!

Agradi o no, malgrat tot i tots -els pensaments, els actes, les persones...- hi ha Flor de Card a la vila; el nombre de subscriptors actuals, el nombre de números publicats, parlen.

Bolletí-revista del Card, Centre Cultural de Sant Llorenç des Cardassar.

Adreça: Carrer de Sant Llorenç, 36.

Febrer de 1983. Número 79.

Director: Bartomeu Domenge i Amer.

Cap de Redacció: Josep Cortès i Servera.

Dipòsit legal: 765-1973.

Edita: Centre Cultural Card.

Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra)

PORTADA

En Guillem Galmés "Conié". Dibuix a llapis d'en Josep Cortès.

COL.LABORADORS

Guillem Pont	Guillem Galmés	3
	Més lloc	8
	Els 4 clotets	10
	Sant Llorenç, ahir	20
Josép Cortès	Entrevista	4
	Espipellades	11
Antoni Mesquida	Objectors	6
J. Santandreu	Castigs i glòries...	7
Francesc Umbert	El temps	7
Joan Domenge	La lectura...	9
Mateu Galmés	l'A.P.A.	9
Biel Florit	Contarella pagesa	12
Ramon Rosselló	Història	13
Francesc Clapés	Costums	13
Pere J. Llull	Batec	14
	Mecanografia	
Maria Galmés	Batec	14
	Si lleu	18
	Tresoreria	
Puerto-Matamalas	Humildad	16
Miquel Sureda	Esports	19
Andreu Amer	Tresoreria	
Quina-Nicolau	Distribució	
Felip Fortesa	Secretaria	
Antoni Sansó	Transcripció	

NOTA

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.

La figura de Guillem Galmés s'ha de considerar immersa dins uns contexte socio-cultural ben concret i determinat -carateritzat, com s'ha pogut veure, per una total apatia cultural i a nivell d'escola, car la gent, el poble, "necessitava" d'altres interessos- i en funció d'unes ensenyances rebudes -Escola Normal i contacte amb don Joan Capó-, i d'un contexte general, descrit per Jaume Oliver ("La situació de l'ensenyament a les Illes de l'any 1910 fins a l'any 1930 fou de quasi total posttració; d'absoluta manca d'infraestructura educativa i conseqüència d'una política educativa totalment desencertada").

Desenvolupà, a la vila, una tasca curta però profunda. A la vista de les dades consultades s'ha de dir que no fou un revolucionari de l'ensenyament, però va ser un feel transmissor de les idees de renovació pedagògica rebudes, idees, per cert que dissortadament no arribaren per tot arreu.

La seva tasca incidí ben directament sobre un bon grapat de persones (doc-34); és a dir, la seva tasca fou més a nivell personal que no social, s'ha mitificat una mica sa persona; evidentment "va fer coses" però no tan importants ni trascendents com s'ha volgut suposar.

Personalment valoraria més la tasca pedagògica o si voleu didàctica, aquest intent d'entrar la realitat quotidiana dins l'escola, un costum encara avui ben mal de trobar.

Guillem Galmés fou, en definitiva, una persona entregada a una professió; era mestre d'escola a l'escola, en el carrer, en el cafè... era, un mestre de poble.

Sant Llorenç des Cardassar, maig de 1980

Guillem Pont

NOTA

A TOTS ELS CENTRES D'ENSENYAMENT DE BALEARS.

Davant del reiterat incompliment del calendari escolar per part d'alguns centres d'ensenyament, aquesta Direcció Provincial recorda que els esmentats centres s'han d'ajustar exactament al disposat en el Calendari Escolar vigent, essent festius sòlament els dies citats a l'article 50 del Calendari.

Quant a les festes locals, que són dues a cada localitat, s'han de fruir obligatòriament en els dies assenyalats pel calendari laboral, dictat pel Ministeri de Treball i publicat en el B.O.E.

Aiximateix s'adverteix de la greu responsabilitat en què es pot incórrer en cas de no realitzar l'activitat docent en els dies assenyalats lectius (especialment els anomenats "ponts")

Ciutat de Mallorca, 3 de febrer de 1983.

La Directora Provincial

PUESTA A PUNTO

DIAGNOSIS - ELECTRICIDAD - AUTO - RADIO

En Tomeu Carbó, representant del CDS en el poble, és el protagonista de la penúltima de les entrevistes que farem abans de les eleccions municipals, a no esser que a la darrera mata ens surti un altre partit que no teníem en compte i el mes que ve n'hi hàgim d'incloure dues. Després d'encetar la conversa sobre els darrers rumors que corren per la vila, -que no són pocs, creis-me- començarem l'entrevista:

- Segons es diaris encara no estan decidides les coalicions electorals, i an es CDS pareix que li donen tres alternatives: totsol, amb UM, i amb UM i UCD. ¿Quina és sa que te fa més ganes?

- Mira, en principi vull dir que es d'es CDS te tim s'idea d'anar tots sols, ara bé, si arribam a fer una coalició, sempre pareix que és més acceptable anar amb UM i UCD que amb sos altres partits. A jo personalment em fa més il.lusió fer tractes amb ses persones que amb sos partits, a ses municipals. De totes maneres, pensam que és millor fer pactes després de ses eleccions que coalicions abans, i fins que no canviem d'opinió, a totes ses reunions que he assistit s'opinió majoritària ha estat anar tots sols. Aiximateix, a sa darrera se va parlar d'una possible xerrada amb UM, però de moment no s'ha fet.

- ¿Quines diferències hi veus entre aquests tres partits?

- Homo, es CDS és un partit que ara neix, i una cosa que neix sempre pareix que té sa vida per davant, i més possibilitats d'anar en augment, enc que pugui fracassar, mentres que s'UCD se veu clar que va en decadència i està a punt de caure de tot. Crec que per salvar se hauria de menester un miracle. S'UM té es seus adictes dins sa província, però a Sant Llorenç no sabem que n'hi tengui, de moment. He sentit a dir que a Son Carrió hi té contactes, però a Sant Llorenç no en conec cap.

- ¿Què és lo que te va fer pendre sa decisió d'anar-te'n d'UCD?

- Bueno, com que jo vaig partir l'any 74 amb en Josep Melià, dins el PNM, sempre he seguit sa seva línia, i quan va sortir d'UCD em vaig sentir obligat a anar-me'n amb ell, no sols perquè se n'anava, sinó perquè crec en sa seva manera d'esser; pens que és s'homo que demostra més clarament un nacionalisme balearic. Com que jo vaig néixer, políticament, amb so nacionalisme i s'autonomia, me'n vaig anar perquè UCD no donava peu an aquestes idees.

- Si es teu partit se presenta totsol se dona per segur que tu seràs cap de llista. ¿Se pot confirmar?

- No, de cap manera. Jo estic encarregat de fer una llista d'es CDS a Sant Llorenç i ja n'he parlat amb una sèrie de persones, i és aquest grup que se formi es qui ha de dir qui ha d'anar de cap de llista. Si consideren que he de ser jo, ho seré -no vull dir que me sacrificui perquè això de sa política és una cosa que m'agrada, m'agrada fer feina p'es poble i no només a nivell general, sinó també particular-, però si creuen que convé més un altre, jo seguiré dins es partit i els faré costat de darrere, com a secretari, o com a president.

- ¿I com estan ets ànims?

- Jo, com te vaig dir a unes altres declaracions després de ses eleccions, consider que a ses municipals no se donaran es mateixos resultats que a ses generals. Ara bé, sempre hi ha xascos, i jo crec que hi ha persones que poden donar sa sorpresa per amunt i d'altres, tal vegada, que la donin per avall.

- ¿Te pareix que es vots estaran repartits, o hi haurà qualche partit que surti pardamunt ets altres?

- No. Pens que hi haurà dos o tres partits que

estaran bastant nivellats. Si mos haguéssim de fixar en ses eleccions generals no hi importaria dir quin seria es guanyador, però crec que n'hi haurà que se pensen tenir-ne molts i no en tendran tants com fan comptes.

- ¿Què trobes d'es fet de no canviar sa llei electoral?

- Jo consider que és pitjor així com està ara, perquè, a un poble que hi hagi molt poca diferència no se notarà, però a un com Sant Llorenç pot passar com s'altre vegada, que hi ha via molta més gent que volia a una persona per batle i per mor d'es pactes ho va ser una altra, pactes que a vegades no se compleixen i poden dur a un mal govern. Però pareix esser que abans o després aqueixs pactes hi hauran d'esser, i s'haurà de jugar a posar un primer de llista que no només sigui capaç de dur vots, sinó que sàpiga aglutinar sa gent d'altres partits a favor seu.

- ¿Te pareix, idò, que se podria donar un resultat semblant an es de ses darreres, en so sentit de que un partit guanyi i no tenguí es batle? Me referesc a AP.

- Sí que se pot donar es cas. Jo consider que és molt difícil treure majoria absoluta, i per

tant, si es que guanyi no agrada an ets altres regidors, hi pot haver qualsevol pacte. Hem de convenir, però, que si és un demòcrata, n'hi haurà molts que el votaran, però si en surt un que no ho és ni de neixement, pareix que no ha de tenir es poder necessari per esser es batle.

- ¿Creus que si en Miquel Falera guanyava, ara que ha canviat sa situació política de s'estat, actuaria de manera semblant a quan va ser batle?

- Jo te diré, no sé com actuaria, perquè és difícil catalogar ses persones després d'una sèrie d'anys, ara bé, tot es temps que va esser batle no va demostrar esser gens demòcrata, i jo personalment crec que de demòcrata no en té res, i ho dic amb coneixement de causa, perquè quan hi va haver sa pugna electoral entre en Melià i en Barrado, perquè jo vaig apoiar en Melià, que era un amic meu, i ell en Barrado, que crec que ni tan sols el coneixia, el vaig perdre de client. Va dir que no volia més productes 3 Jotas dins ca-seva perquè no havia fet lo que ell deia.

- ¿Quines coalicions post-electorals creus que hi haurà, si cap partit consegueix sa majoria?

- Mira, com que a Sant Llorenç tots mos coneixem, jo posaria davant ses necessitats i coses d'es poble i darrere se d'es meu partit, i això ho diré a qualsevol lloc. Es CDS és un partit federal i tenim autonomia total, tant a nivell de província com de poble. És clar que a ses reunions procuram posar-mos d'acord en sa manera de fer ses coses, però si a nivell nacional, per exemple, no pacten amb so partit Socialista i aquí mos convé pactar-hi, ho podem fer sense cap impediment ni un.

- Ara que en parles, diven que hi ha possibilitats de que es PSOE te doni es seu vot per s'alcaldia. ¿Hi ha res d'això?

- Quan pensàvem que canviarien sa llei electoral, suposant que jo anàs de cap de llista, parlàrem de que per ventura el PSOE m'ajudaria, però últimament no hem concretat res. Encara no he tengut cap conversació de pactes amb ningú.

- Se rumoreja que sa majoria de ses llistes duran es segon carrioner, i p'entura es tercer, lo que podria donar pas a que es Consistori estàs

.../...

format per tants de carrioners com llorencins. ¿Què opines d'això?

- Jo trob una cosa, que no sé si és ventatjosa o no, però si a Son Carrió fan una llista no veig es perquè ets altres partits hi han de posar carrioners dins ses seves. Però un sempre va a cercar vots, i jo crec que dins sa nostra llista també hi haurà carrioners, i independents, si és necessari.

- Parlant un poc d'es passat, ¿quines diferències hi veus entre ets ajuntaments de sa dictadura i es de sa democràcia?

- Jo te diré, ara, tots es concejals que volen pendre part activa en ses feines de s'ajuntament, tenen oportunitat i ocasió suficient per pendre-n'hi i dir sa seva opinió, i abans ningú feia res p'es seu compte. Una partida d'ocasions en què n'hi havia que trobaven que qual que cosa s'havia de fer d'una altra manera, si es batle trobava que no, no tenien res que fer. Llavors es batle tenia tots es poders dins s'ajuntament, i pràcticament hagués bastat que fos totsol.

- ¿Quina valoració fas d'aquests quatre anys?

- Crec que han estat positius, perquè vàrem partir amb unes circumstàncies dolentes, i així i tot s'han fet moltes de coses que mai s'ha vien fet.

- ¿Quines coses hauries fet o deixat de fer si haguessis estat batle?

- Homo, vulguis no vulguis, maldament se vagi an es bé d'es poble, un, a vegades, no li agrada lo que li hagin fet, i per ventura s'han frenat coses que a lo millor s'havien d'haver fetes. Ara bé, si hagués estat batle, sa meua intenció era fer una comissió d'assessorament amb gent que no estàs dins s'Ajuntament, i tal vegada no s'haurien comesos es mateixos errors.

- Crec que podem donar sa xerrada per acabada. ¿Hi vols afegir res?

- Només voldria que es poble, en cas de que me presentàs, me fes es cas que em va fer a ses darreres eleccions generals, que només hi va haver sis llocs a ses Balears que fessin més vots que aquí. Aprofit aquesta ocasió per donar-los ses gràcies.

Josep Cortès

L'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA A LA LEGISLACIÓ EUROPEA.

Com que l'objecció de consciència és una institució recent a la nostra legislació, i fins ara formulada sols constitucionalment, es fa precís recórrer al dret comparat per tal de reunir experiències i criteris orientatius que puguin servir-nos a l'hora d'investir aquest tema. Els països escollits ho han estat per pertànyer tots ells al Consell d'Europa, l'Assemblea Consultiva del qual, pel gener de 1967, aprovà una resolució favorable al reconeixement del dret a l'objecció de consciència.

1.- Font jurídica

Països que no reconeixen el dret a l'objecció de consciència.

IRLANDA En aquest país, encara que el servei militar no és obligatori, existeix la possibilitat de que el govern estableixi l'estat de defensa. En aquest cas, no hi ha cap llei que parli de l'objecció de consciència.

TURQUIA L'objecció de consciència no està reconeguda a la legislació turca. Està prohibida constitucionalment.

GRÈCIA Tampoc no la reconeix. constitucio
SUISSA La seva constitució estableix que "tot hom està obligat a complir el servei militar, però reconeix la llibertat de creencia i consciència. Així i tot, hi ha lleis que contempnen la possibilitat d'adscriure's al Servei de Sanitat a tots aquells que no vulguin utilitzar armes. A la pràctica, Suïssa pot esser considerada entre aquells països que reconeixen l'esmentat dret.

Països que recullen constitucionalment l'objecció de consciència.

HOLANDA Article 196 de la Constitució de 1922.

R.F.A. Article 4 de la Llei Fonamental.

PORTUGAL Article 276 de la Constitució.

ESPANYA Article 30 de la Constitució.

Països que reconeixen l'objecció de consciència mitjançant lleis especials.

SUECIA Llei de 1902, i després, lleis de 1943 i 1966 i 1978.

GRAN BRETANYA Llei de 1916.

NORUEGA Llei de 1922, i després, lleis de 1935 i 1965.

DINAMARCA Lleis de 1933, 1952 i 1976.

AUSTRIA Lleis de 1955 i 1974.

LUXEMBURG Lleis de 1953 i 1963.

FRANÇA Lleis de 1953, 1963 i 1972.

BÈLGICA Llei de 1964.

ITALIA Llei de 1970 i 1972.

FINLÀNDIA Lleis de 1959 i 1969

Antoni Mesquida

CÀSTIGS I GLÒRIES DELS ASSASSINS, SEGONS LA LLEI CANÒNICA DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA.

* Si assisteixes a la interrupció terapèutica de la gestació, encara que sigui de comara, d'un fetus mal format, que posa en perill la vida de la gestant, del qual es té la certesa de que si arriba a port serà un petit monstret, ets un assassí d'una categoria tan gran que "ipso facto" quedes excomunicat, o sigui fora de l'Església "sense la qual no hi ha salvació", i per aconseguir el perdó de Déu necessitaràs una vènia especial i directa del Pastor del Ramat Diocesà.

* Si esperes que neixi i li retorces el coll, cometràs un pecat mortal ben gros, però no quedaràs excomunicat i per adquirir el perdó de Déu bastarà que et confessis amb qualsevol capellà a qualsevol racó de la Sagristia.

* Si esperes que creixi i quan entri a ca teva, tal volta empès per la fam i la misèria, li pegues un tir d'escopeta perquè has sentit uns renous estranys dins les fosques per allò de que amb-els-temps-que-correm-un-no-es-pot-fiar-de-res, has comès una imprudència i per no estar massa clar de que fos en llegítima defensa, pots haver incorregut en falta greu, per lo mateix convé assegurar el perdó del Cel rebent una absolució, per si de cas no fos que pogués esser que fos una mica de pecat mortal pel caire de la precipitació, encara que no hi hagués intenció.

* Si ets un bon economista de la categoria de les multinacionals i en canvis mil per dues màquines, encara que aquests mil aturats queden condemnats a una mort desesperada i lenta, ets un bon administrador, complidor del teu deure, per la perseverància en el qual necessites una freqüent assistència als sagraments i pot ser qualche dia la Santa Seu et cridi per assessorar el Banc Ambrosià.

* Si ets un Dictador i has arribat al poder per un cop de força contra les lleis, però "de fet" manes i tens el govern, i un dia n'envies vint mil a morir de mort segura, de fred i vergonya, posem per cas a les Malvines, ets un patriota catòlic que has de presidir els funerals dels teus assassinats i si ho ha concertat "el Conveni" han de dir el teu nom a les misses de tota la Nació.

* Si ets un General i per "estratègies" de la guerra, manes tirar una bomba damunt una ciutat i mates a milers d'infants i fas abor-

tar a cents de mares, que resten esbutzades al carrer, però guanyes la guerra, ets un heroi nacional que mereixes l'honor de tota la nació i presidir el Tedeum d'acció de gràcies que cantarà el Pastor de les ànimes, el mateix que acaba d'escriure que la interrupció terapèutica d'una gestació perillosa, encara que sigui al primer mes, és un horripilant assassinat que mereix l'"excomunió".

Febrer, 1983
Jaume Santandreu

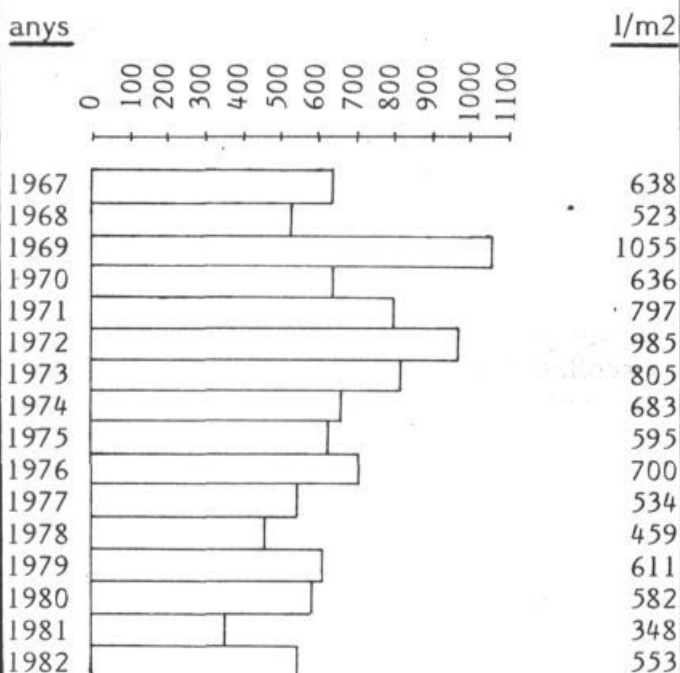
EL TEMPS

GENER I FEBRER (Fins dia 20)

En lo que va d'any només duim recollits dotze miserables litres d'aigua per metre quadrat. Dia 10 ve caure una nevada que deixà blanques les parts altes de Calicant i S'Esquerda. L'endemà, com a conseqüència, tenguérem una bona gelada amb una temperatura mínima de 2º baix zero.

El dia 12 encara va baixar més (-3º), però si tenim en compte que aquestes temperatures estan canades dins el poble, és ben probable que als llocs on les gelades són més freqüents s'arribàs als 4º o 6º baix zero. De totes maneres fou la mínima registrada durant els quatre darrers anys.

PLUVIOMETRIA DELS DARRES 16 ANYS.

Francesc Umbert

MÉS LLOC

No sé si el recordareu, però fa temps feren a la televisió un reportatge on es mostrava una colònia de rates que vivia tranquil·lament en un espai determinat. Els experimentadors, sense variar l'espai hi anaren afegint rates i pogueren comprovar, i nosaltres veure, que l'agressivitat de les rates augmentava a mesura que n'hi anaven posant, fins al punt de matar-se unes a les altres.

I ara a què ve això? pensareu.

La meva intenció no és altra que aplicar l'experiment a l'escola nostra.

Des de l'any en què es féu una escola pensada per a vuit cursos, amb una cuina i un menjador, s'hi han anat afegint al·lots, però no és solament això, sinó que a la vegada, i precisament per mor de l'augment d'alumnes, s'ha fet necessari augmentar el número d'aules, amb la lògica reducció d'espai que això suposa. És a dir, gradualment ha augmentat el nombre d'alumnes i s'ha reduït l'espai, dos factors que - tornant a l'exemple de les rates - incideixen ben directament sobre l'agressivitat latent dels nostres nins.

Gairebé tots els qui han estudiat les relacions que s'esdevenen dins l'aula escolar (relacions mestre-alumne, alumne-alumne, alumne-mestre) parlen del concepte CLIMA com a peça fonamental de l'aprenentatge. Bé, més que "peça" concreta (com podria ésser l'ordre de l'aula o el llibre, o el to de les paraules del mestre), el CLIMA d'una aula es podria definir com a aire o component que tiny tots els altres elements i a la vegada és format per tots aquests elements. És a dir, tots els elements configuren el clima i aquest pot condicionar o fer canviar al·gun element.

Potser penseu que tot això és una mica entre-vircolat, però és que dins el camp de les ciències humanes res no és simple ni senzill.

Com deia, els teòrics parlen d'un "clima" ideal que potser variarà segons l'autor que el tracti, però que tots tenen uns denominadors comuns:

- tranquil i assossegat
- democràtic
- facilitador de relacions
- ...

Com podeu veure no són termes operatius, no es pot dir "aquest hi és" o "aquest no hi és" per

què no són "actes". Però malgrat l'ambigüitat del concepte clima, de tot el que s'ha dit fins ara, podem deduir clarament que unes aules o un pati esquifits són factors **NEGATIUS** que incideixen sobre el que de tranquil i assossegat ha de tenir l'ambient escolar, i de rebot també incidiran negativament sobre l'aprenentatge dels nins.

Personalment crec que aquesta ja és raó suficient per començar a parlar d'engrandir o canviar de lloc la nostra escola, car **EL LLOC JÀ QUEDA PETIT**.

Aiximateix i de banda tot això, n'hi ha d'altres de raons.

¿Com es pot parlar de laboratoris ni de biblioteques escolars, ni de camps esportius, ni de sales d'actes, ni de sales de reunions pel professorat... si manquen aules?

Si tot això ho tenen a altres escoles públiques, ¿per què no ho han de poder tenir els nostres fills?

Tot això no és dir altra cosa que:

Alerta! Ja necessitam MÉS ESCOLA!

Guillem Pont

LA LECTURA

EN EL CICLO INICIAL

Por su enorme interés, reproduzco casi literalmente el artículo de la revista "APUNTES DE EDUCACION", que trata de la lectura en el CICLO INICIAL. "Los escolares no deben dedicarse a otra cosa hasta que no hagan una lectura fácil. Saber leer es: ser capaz de convertir un mensaje escrito en un mensaje sonoro, ser capaz de comprender el contenido del mensaje. En todas las orientaciones pedagógicas y en el resto de documentos que implantan el Ciclo Inicial, el lenguaje (lectura, escritura, comprensión y expresión oral) está en el vértice de las materias instrumentales. Esto significa, ni más ni menos, que sin este instrumento el camino del aprendizaje es imposible de recorrer. Lo primero que hay que hacer, por tanto, es desarrollar en el niño la técnica de la lectura, partiendo de lo que es en sí el proceso lector. Leer la palabra letra a letra, sílaba a sílaba aumenta el número de pausas, favorece los movimientos regresivos que fatigan los ojos innecesariamente y perjudica la consecución de un buen ritmo de lectura. Además, dificulta la capacidad de captar el significado de lo que se lee.

Aunque el tema que nos ocupa es el de la lectura, no conviene aislarlo de los otros dos bloques temáticos que completan el área de lenguaje, ya que tanto la comprensión y expresión oral como la escritura exigen la misma atención para que la instrumentalización global funcione. Las actividades que en este momento han de predominar, pensamos que deben ser de ejercitación, que son las que generan adiestramiento, sin olvidar aquellos ejercicios que conducen a la madurez de los factores fisiológicos del niño. Dichos factores se refieren a la lateralidad y consecuentemente, al esquema corporal, a la motricidad, a la orientación espacial y temporal, al ritmo, etc. Al final del segundo curso, el niño debe conocer y pronunciar correctamente los distintos fonemas; utilizar una buena entonación y ritmo lector y comprender lo leído. Es importante que se favorezca el gusto por la lectura utilizando técnicas como lecturas colectivas, lecturas dramatizadas etc."

J.D.R. (Director)

L'A.P.A.

LLUITANT PER S'ESCOLA

Si heu passat darrerament qualque vegada per s'escola, vos haureu fixat que ja hem conseguit lo que tant tots desitjàvem: papereres, faroles, barreres, etc. Ja se pot dir que sa nostra Escola ofereix un aspecte molt agradable i lo que també interessa és sebre-ho conservar. Consideram encertada sa col·laboració de s'Ajuntament, per lo que mereix sa nostra felicitació.

Però s'Escola també necessita s'ajuda de tots, no només en s'aspecte exterior, sinó també con seguir es professorat necessari p'es pròxim curs i altres activitats extra-escolars que ajudin a sa formació i entreteniment d'es nostros nins. Per això mateix es qui formam sa Junta Directiva de s'Associació de Pares (A.P.A.) en ses nostres reunions mensuals procuram examinar es punts més necessaris per ajudar an es nins, pares i professors, ja que s'Escola és obra de tots.

A partir d'aquest mes, sortirà una crònica mensual explicant lo que s'ha acordat a sa reunió. Igualment agrairíem que si hi ha suggerències o dificultats de cara a s'ensenyança, no s'esperi es final de curs per sa seva solució, sinó quan encara hi ha remei.

Lo que se va tractar a sa darrera reunió de dia 3 de febrer, o millor dit se va acordar:

- 1.- Nomenar comissions per repartir sa feina, estar més en contacte amb sos pares, nins i professors.
- 2.- Publicar una crònica cada mes a sa revista "Flor de Card", de s'Escola i ses nostres reunions.
- 3.- Fer colocar discos a sa carretera d'Artà de límit de velocitat i es discos de perill "aproximació a una Escola" ben visibles.
- 4.- Col·laborar amb s'Ajuntament a especular o trobar uns terrenys a on es pugui edificar més aules o una Escola Nova.

Mateu Galmés, Secretari de s'Associació de Pares

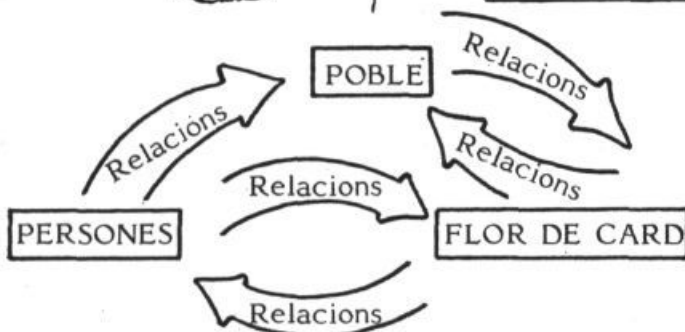
L'altre dia, veient les conegudes imatges de la tirada de bidons plens de residus nuclears a la mar, i veient les enganyifes que havia de fer el qui manejava la grua per no ferir els "zodiacs" del Green Peace, em vingué l'ocurrència de pensar:

Sort que els tripulants del vaixell que ports les deixalles radiactives són holandesos o anglesos o... Trob que si fossin llorencins no mirarien tan prim. ¿Que cau un bidó sobre un zodiac i mata una persona? Paciència! No haguessin vingut aquí, que no hi tenien cap feina!

La frescor de la pedra viva travessava el vellut dels calçons. Assegut sobre el "colcador" que hi ha a la carretera de Ses Sitges mirava la taca ocre del poble i... aiximateix és petitet! I si em feia més amunt, molt amunt Mallorca seria una taca petitona dins el blau; i si encara em fes més amunt arribaria a veure la Terra com la veren els astronautes, una bolla blavosa amb vàries llepades blanquinoses. Una bolla perduda dins la immensitat del cosmos.

Com una buina de mul somerí perduda dins la immensitat del terme (tot és relatiu). I quan la roda del cotxe -emprant el símil- esclafa una buina, qui se n'adona? Qui pensa que potser ha mort un escarabat o una formiga? Realment els homes ens supervaloram.

I com voleu que Flor de Card no vagi canviant?

Què tindrà?

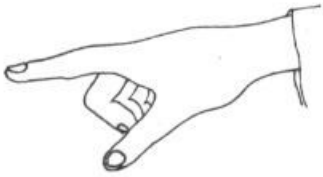
Què tindrà el poder?

¿Perquè quan hom tasta el poder -al manco aquí, a Sant Llorenç- li costa tant deixar-lo?

¿Perquè quan hom l'ha tastat el vol seguir assaborint?

Què deu tenir el poder?

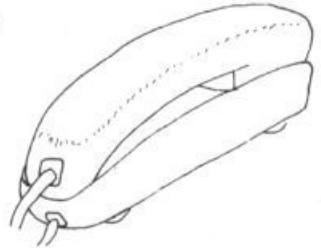
Què deu tenir?

Ara que sembla que UCD se'n va definitivament a filar estopa, si es partits que queden volen demostrar que són realment seriosos i conseqüents amb sa seva ideologia, crec que no han d'admetre dins ses seves files an aquests "tartufs" oportunistes de sa política, sense cap altre objectiu que omplir-se ses butxaques amb sos dobbers d'es poblé. Si els admeten corren es perill de que an es seu partit, a la curta o a la llarga, li passi lo mateix que a s'UCD.

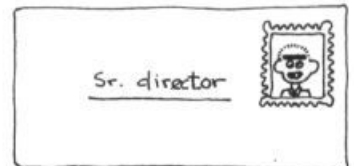
S'altre dia, mentres es Ple d'es Consistori estava arreglant es poble així com sols ell ho sap fer, se va estrevenir que va sonar es telèfon; es municipal l'agafà i tot seguit entrà dins es saló d'actes dirigint-se an es regidor Puigrós: "Mateu, és per tu", digué. "¿I qui és?, demanà imprudentment s'al.ludit. "En Pere Llinàs", contestà es telefonista. "Digues-li que ara no me puc posar", conclogué embarassadament es regidor.

I és que se rumoreja que en Mateu Puigrós anirà dins sa llista des socialistes, i en Pere Llinàs és un membre destacat de Unió Mallorquina.

Com que pareix esser que s'espipellada d'es mes passat sobre es funcionari (?) que acabava sa son damunt sa taula no va quedar tan clara com seria de desitjar, aquest mes donarem una partida de pistes. Veiam: no fa festa dia 29 de juny, ni dia 21 de setembre, ni dia 26 de juliol, ni dia 4 de juliol. -Idò quin dia!?- em demanareu. I jo vos diré: -Vola vola titines!-

Si aquest mes no publicam sa carta de resposta d'es batle an en Mauri, no voldria que vos pensàsseu que és que no la volem publicar. És que no n'hem rebuda cap!

És ben ver que n'hi ha que són collonots perquè ho són! S'altre vespre, an es sopar de Sa Revista, n'hi va haver un que va proposar que se presentàs sa factura de Sa Guàtlera a Sa Permanent, a veure si passaria. -En paguen tantes que no toquen... -va dir- ... que són capaços d'aprovar-la!

Me sap greu no poder-vos donar es net d'ets acords d'es Ple d'es mes passat, però el feren a les onze d'es matí i an aquestes hores jo m'he de guanyar ses sopes.

Un regidor va dir que ho feien perquè no mos hi volien a cap d'es dos, però jo, que ja sabeu que no som tan malpensat com ell, crec que ho fan perquè de bon matí encara tenen es cap una mica clar i no les amollen tan grosses com a sa vetlada.

A voltros què vos pareix?

Josep Cortès

Restaurante Barbecue

BANQUETES * BODAS * COMUNIONES * BAUTIZOS

Cra. Porto Cristo - Cala Millor

T. 570193

presupuestos sin compromiso

L'AMO EN BERNAT I LES CINC QUARTERADES DE SON TRENC (CONTE)

L'Amo en Bernat de la taverna, un dia, un moment donat de la seva existència, va arribar a la conclusió que els doblers eren per gastar-los i que tanmateix a Sa Caixa, els interessos hi re-
tien poc. I que, al darrer "traque" no li fan bu-
xaques.

Regentava una taverna al Carrer Major. No és que fos una vinya, però donava per menjar i beure la dona i ell i per guardar qualche cose-
ta també, adesiara.

Bé, idò això, un migdia, no va poder estar més i va comprar Son Trenc. Molt barat. Cinc quar-
terades de garrigota baixa, estepes, qualche ma-
ta arrufada, porrasses i sebes marines. Res.

La dona, quan ho va saber, li va fotre un alti-
baix de ca'l déu. "Mem que hi treuràs de Son
Trenc?. Merda hi tens dins el cap, tu!. Doblers
tirats dins mar són això...!". I altres exponents
de les múltiples possibilitats vocals de la vella
escola mallorquina, qualcuna molt sofisticada
per cert.

I és que, llavors, quan varen succeir aquests
fets, la terra sols tenia vàlua en relació direc-
ta dels fruits que d'ella mateixa s'hi podien a-
conseguir. Encara Europa no ens havia desco-
bert. O no s'havia inventada la mamella gene-
rosa del turisme. El fet és que aleshores no ex-
istien les febres urbanitzadores i especulado-
res. Per això mateix, al primer cop de vista,
Son Trenc no valia res per la senzilla raó que
ningú li veia possibilitats de treure-hi res.

Però l'Amo en Bernat, com que la feina no l'em-
penyia, una hora ara, un horabaixa suara, amb
la mula, el carro, l'arada i el parpal, ara un
quartó, demà dos, ara un clot per una figuera,
demà un altre per un garrover, tres ametllers
més tard, en un parell d'anys va tenir Son
Trenc que pareixia un jardí. Va haver dedur-hi
bastantes carretades de terra sobretot allà on
magrejava més, però, ja dic, després, un jardí.

Tothom se'n feia creus. I ell n'estava més ala-
bat que cent llamps en contemplar el producte
del seu esforç.

Un capvespre que el rector de la vila, home
menut i grasset, de galtes lluentes i peus fei-
xucs, havia agafat la impronta contemplativa,
i havia decidit, breviar en mà, anar a veure
pondre el sol per la forana alta, es va donar el

cas que va passar per la camada de Son Trenc,
mentre l'Amo en Bernat arreglava unes parres
i no tenia cap berba, perquè s'havia adonat just
llavors que l'altre dia havia esmotxat una par-
ra una mica més del que pertocava, i amb to-
ta seguretat la s'havia feta seva. No estava per
romanços, vaja.

El rector, tot endolcit per les tebieses d'aquell
soleiet amable d'horabaixando, s'hi va acostar
i el va escometre:

- "Hi ha que veure, l'Amo en Bernat, com vós,
amb l'ajuda de Déu és clar, heu posat de bé a-
questa finqueta...!".

L'Amo en Bernat que, ja dic, aquells moments
estava més bufat que un ble degut a la parra
dels orgues, es regirà més rabent que una es-
córpera i li va contestar:

- "Sí..., perquè vosté se'n deu recordar de com
estava això, quan ho conrava Déu totsol, no és
ver...?".

El rector no va dir res. No li va contestar. Gi-
rà en cua en direcció al poble amb els ulls fi-
xes en la seva pròpia ombra, gairebé rodona i
pendolana. I l'Amo en Bernat de la taverna del
Carrer Major va seguir fent la seva, amb les ti-
sores de podar en la mà dreta i un remuc ig-
not als llavis.

Conten les cròniques que la gent observadora
del poble es va fixar sense poder explicar-se el
perquè ni el perquè no, que, des d'aquell dia
que l'havien vist parlar amb
l'Amo en Bernat a Son Trenc,
el rector prenia el cafè dels
migdies a la taverna
de la plaça.

Biel Florit

Història

1442, 14 setembre.- Gabriel Baulenes, notari, ven a Salvat Comes de Manacor un esclau tar tre anomenat Jordi, de 20 anys d'edat, per preu de 110 lliures. (ARM prot. Mateu Balles- ter B-80 f. 37).

1418.- Els procuradors reials de Mallorca anoten com de manament seu han estat caçades 82 tortugues en el terme de Manacor. (ARM RP 3.830 s.f.)

1544.- Dia 5 de març "fonc lo Bisba an Manacor per quonfirmar los minyons". (ADM Baptismes Manacor nº 1)

1545.- Continua havent-hi esclaus a Manacor: Dia 6 de novembre és batiat Sebastià, fill de N'Eulàlia, llibertina.

1552, 25 gener.- És batiada Antonina filla de Caterina esclava de Miquel Ballester. Dia 14 setembre Na Cira filla de l'esclava de Jeroni Togores. Dia 22 setembre, Onofre fill de l'esclava de Gabriel Domenge.

1481, 12 març.- El rei concedeix l'escrivania de la Cort reial de Manacor i el seu terme al notari Pere Benhajam. (ARM LR 75 f. 123v)

1470.- Per defunció d'Antoni Bassa, rector de Manacor, és concedida la rectoria (que aleshores comprenia Sant Llorenç) a Esperandéu Espanyol. (ARM LR 72 f. 207).

1471, 24 setembre.- El rei mana que Esperandéu Espanyol sia conservat en el càrrec de rector de Manacor, canonge de la Seu de Mallorca; pretenia també la rectoria Gaspar de Santàngel, degà de Calatayud. Els fruits de la rectoria foren posats en segrest mentre durava la causa entre els dos pretendents. (ARM LR 73 f. 120-122v)

1566, 21 juny.- El Gran i General Consell tracta que en el camí que d'Artà ve a la present Ciutat, entre Artà i Manacor hi ha un torrent "lo qual acostuma córrer tot lo any y en temps de hivern e de grans aigües los viandants no poden passar axí los de peu com los de cavall sens perill de llur vida y han de restar a dormir enmig de una garriga". També tracten que en aquest camí resten a fer uns empedrats. El Consell determina fer un pont i acabar els empedrats. (ARM AGC 36 f. 210)

Ramon Rosselló

Costums

FLOR DE CARD -13- (37)

BIOGRAFIA DEL REVEREND SR. PERE BONNÍN, ECÒNOM DE LA PARRÒQUIA DE SANT LLORENÇ

He vist publicat a sa revista Flor de Card que han canviat es nom d'alguns carrers d'es nostre poble Sant Llorenç. Un d'es carrers que m'han cridat s'atenció ha estat un que han dedicat an el Reverend Sr. Pere Bonnin, que va ser es nostre primer Ecònom o Regent de Sant Llorenç. Abans de seguir més envant vui dedicar unes paraules d'agraïment de tot lo que va fer per sa Parròquia, es temps que ell hi va ser. El Rector Teco, Rev. Sr. Pere Santandreu va esser es segon Rector que ha estat en es nostre poble. L'any 1913 la varen fer Parròquia i es primer Rector fou el Rev. Sr. Jaume Pascual, que es poble també recorda ambagraïment per lo que se varen preocupar p'es malalts s'any d'es grip, o sia, 1918.

He sentit contar que a sa Rectoria hi havia brou de carn per tots es malalts i anaven a cercar-lo. Una gran obra de Misericòrdia. Aquells anys moriren molts de llorencins, per això es poble va invocar a Sant Sebastià, advocat contra sa pesta i epidèmia. Varen voler regalar una llàntia votiva a Sant Sebastià, que era sa llàntia grossa que abans estava a l'altar major.

Durant aquests anys que estigué el Sr. Rector Pascual se va fer sa Rectoria, que avui encara no està acabada. Després hi hagué oposicions a algunes Parròquies de Mallorca, i ell va treure ses d'es poble de Binissalem, a on ja havia estat, i se n'hi tornà. Va quedar de Rector el Sr. Pere Santandreu. Durant es seu govern, se varen fer a la Parròquia moltes millores. Gràcies a Déu, se va fer amb s'ajuda d'es poble sa Capella Nova a la Mare de Déu Trobada.

Francesc Clapés

GENER

Refranyer * Entre Sant Antoni i Sant Sebas-
tià, més fred que tot l'any fa.

* Gener eixut, tot l'any put.

2.- Fan la presentació oficial del cabo. En acabar, amb tota la cort municipal i el batle, a les portes de la Sala, es fan el retrat de rigor per perpetuar l'esdeveniment.

3.- Esbuquen el que queda de la glorieta de la placeta de l'Ajuntament.

4.- Neix en Josep Miquel Esteve, fill de Xerafí i Antònia, de Son Carrió. Tot sigui enhorabona.

5.- A la plaça Nova es fa l'entrega de juguetes per part dels Reis de l'orient. Molta gent i molt de fum.

7.- A partir d'avui ja no duren pus pa a les botigues. Qui en vol menjar haurà d'anar als forns a comprar-lo.

Neixen en Juan José Llodrà Mascaró, fill de Joan i Antònia i na Maria Riera Carpio, filla de Joan i Angeles. Bones juguetes!

8.- Un grup de llorencins van a Petra a ballar amb petrers i menorquins.

9.- Com que els agrada la gresca, a Son Carrió fan ball de bot.

Mor l'amo en Bartomeu Planisí Galmés. Descansi en pau.

11.- A Sa Coma neix en Gabriel Calderón Rincón, fill d'Àngel i Isabel. Salut!

14.- Es fa l'entrega de la bicicleta que rifava la Unió Ciclista Sant Llorenç. L'ha guanyada en Sebastià Puig, de Manacor.

S'instal·len una partida de bancs davall els porxos de la Sala.

15.- L'Ajuntament organitza un fogueró amb torrada i ball de bot en el magatzem. Hi com pareix molta de gent.

16.- Dissabte de Sant Antoni. Es fan devers 15 foguerons a Sant Llorenç i tres a Son Carrió. Els dimonis els visiten a tots amb un cotxe. Enguany no hi ha present de l'Ajuntament.

17.- Sant Antoni. A les beneïdes hi compareixen devers 10 carrosses. Hi ha hagut un poc de trull perquè no se sabia si seria festa o no.

18.- Esmotxen els arbres de la Plaça. Posen la placa a la Plaça de l'Ajuntament.

22.- El rector organitza el fogueró de Sant Sebastià, a la plaça Nova. Molt animat.

23.- Excursió de llorencins a Sa Canaleta de Massanella, conducció d'aigua devora Mancor de la Vall.

25.- Sant Pau. Bon dia per sembrar alls.

26.- El Congrés dels Diputats aprova l'Estatut d'Autonomia de les Balears i es comencen a veure fresses, però una cosa no té res que veure amb l'altra.

27.- Un grup d'al.lots acompanyats de dos mestres viatja a la Molina.

El dia de Santa Àngela, neix n'Àngela Melis Galmés, filla d'en Borja i na Jerònia. Que la poguem veure casada, si convé.

29.- El Consell organitza una festa a Cala Millor dins el programa d'"Un hivern a Mallorca". Hi ha menjua per a qui en vol.

30.- A l'església batien una partida de nins i nines.

Maria Galmés i P. J. Llull

TUADELL

Si es rumors se confirmen, Flor de Card deixarà de ser sa millor revista d'es poble, ja que diuen que Alianza Popular en prepara una altra.

ESPORTS

SOLER - PONT

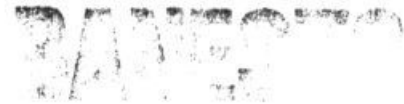
C. Nou, 35 ☎ 56 93 10 Sant Llorenç

SEGUROS

Cardassar, 17

BANCO ESPAÑOL DE AHORROS

La mayor empresa bancaria de España
a su servicio.

ACRISTALAMIENTO
DE VIDRIOS Y ESPEJOS

Cristalería
San Lorenzo

Calle Mayor, 71
Teléfono 56 92 11

Calle Sureda, 1
Tel. 570624

gruas

SENT muro

SERVICIO PERMANENTE
Tno. 537092

CLINICA VETERINARIA

T. 554265

Hernán Cortés, 3
MANACOR

HORARIOS M. M. J. V. 6 a 8 tarde
CONSULTA S. 11'30 a 1'30

Burgues, s/n.º
(detrás parque municipal)

Tel. 58 15 79

FELANITX

HORARIOS L. M. M. J. 6 a 8 tarde
CONSULTA D. 11 a 1

plancha y pintura
talleres

SON TORRENS

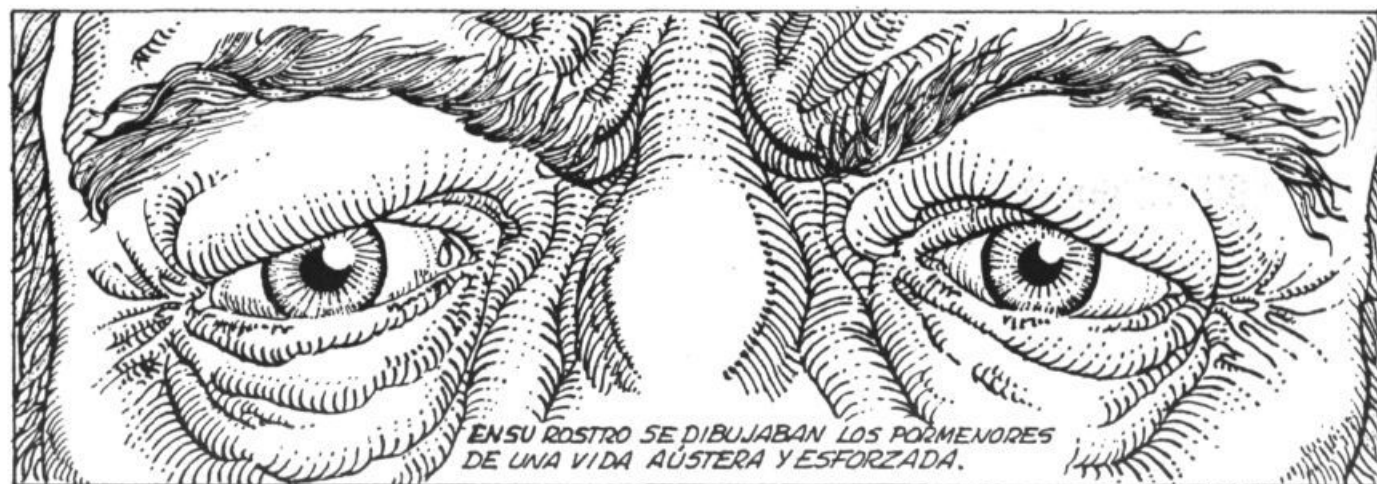
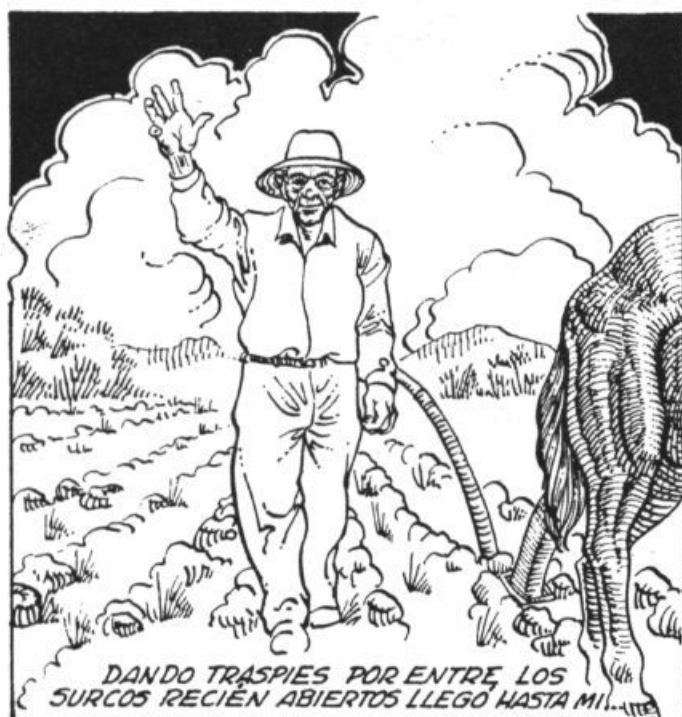
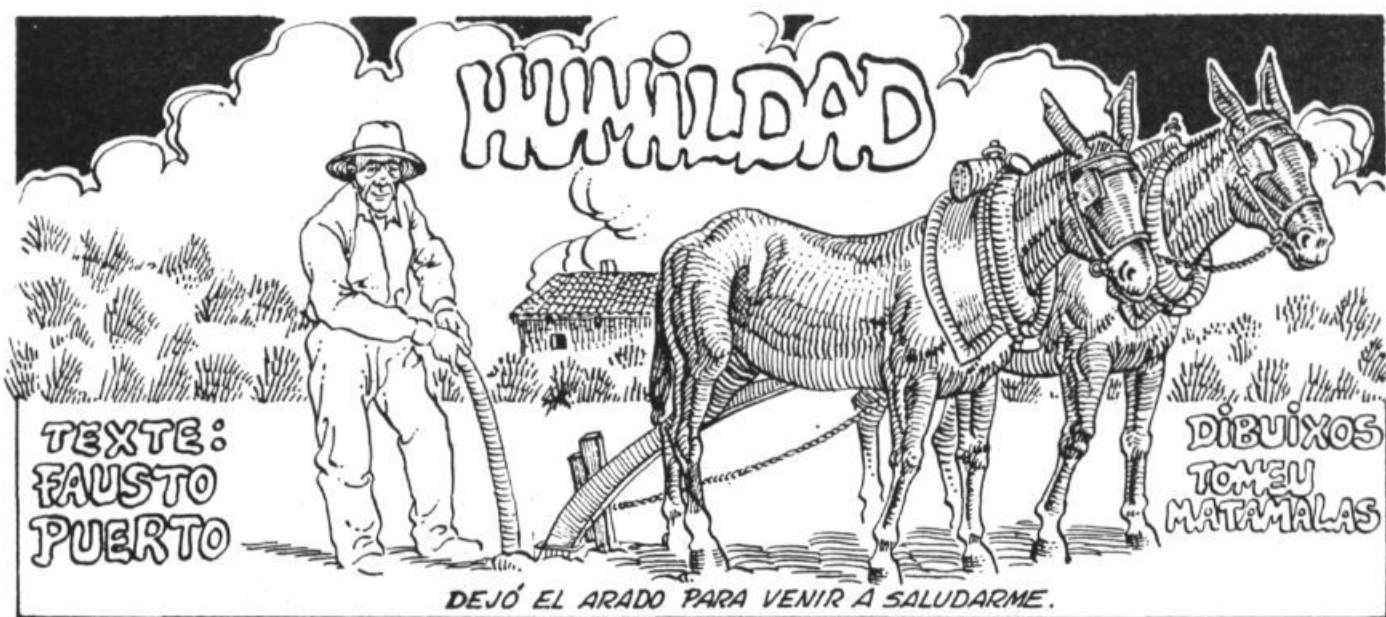
T. 537307

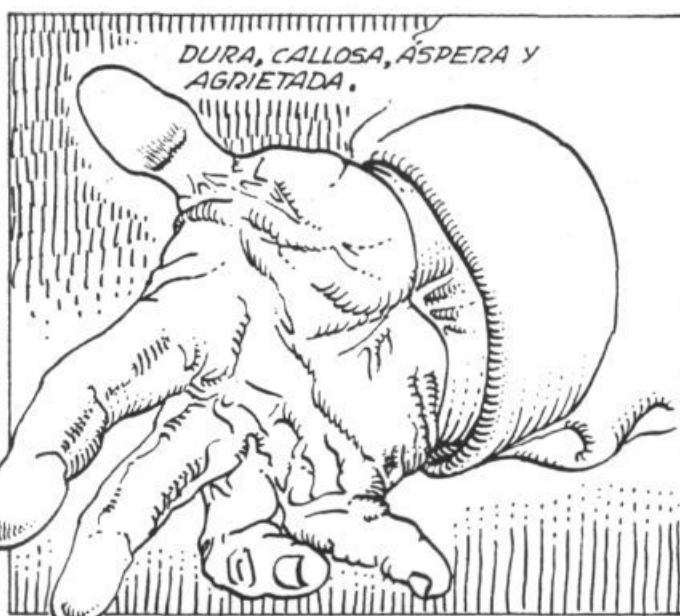
MURO

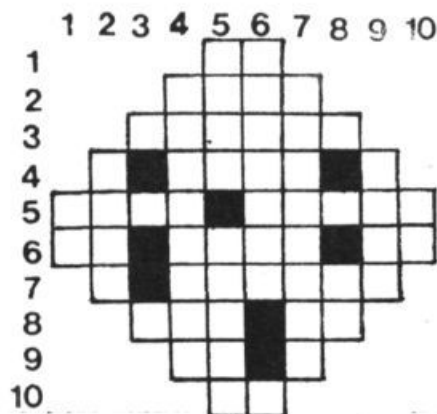
Fontanería y electricidad

ORDINAS FEBRER

Mayor, 22 - Tel. 569100
SAN LORENZO

MOTS CREUATS

HORIZONTALS.- 1.-Nota musical. 2.-Acció assenyalada. 3.-Afer, esp. comercial. 4.-Símbol del fòsfor. Dona noble; per ext. senyora. Símbol del iode. 5.-Dona o femella que ha tengut un o més fills. Acció d'anar a un indret. 6.-Símbol del iridi. Cadascun dels signes de l'alfabet emprat antigament pels pobles germànics. Pronom. 7.-Vocal. Afàsia deguda a la pèrdua de control dels músculs de l'articulació. 8.-Planta hortícola vivaç d'olor forta característica. Contracció. 9.-Que gaudeix de bona salut. Consonant. 10.- Nota musical.

VERTICALS.- 1.-Nota musical. 2.-El que ha engendrat un o més infants. 3.-Símbol del nitrògen. Consonant. Vocal. 4.-Relatiu o pertanyent a una federació d'Estats. 5.-El més antic dels membres

d'un cos per ordre de recepció. Treure ulls les plantes. 6.-Seient sense espatller, d'origen turc. Vocal. 7.-Donar forma de canal. 8.-Vocal. Preposició. Al rev. pronom. 9.-Representació mental d'una cosa real o imaginària. 10.-Cara del dau marcada amb un punt.

SOPA DE LLETRES

C L A D R E U B I P A
O S T E R I K O E O M
L P E F G J U R A R A
L A U U T K E D C Q R
D S Q S B T L I O U T
E N N I J A U S R E I
D B A A E T C S A N N
A B L A N Q U O L Y E
M T B A L S E T E A N
A E B M G P S R D E C
D E L A S E N Y O R A

Deu noms de figues.

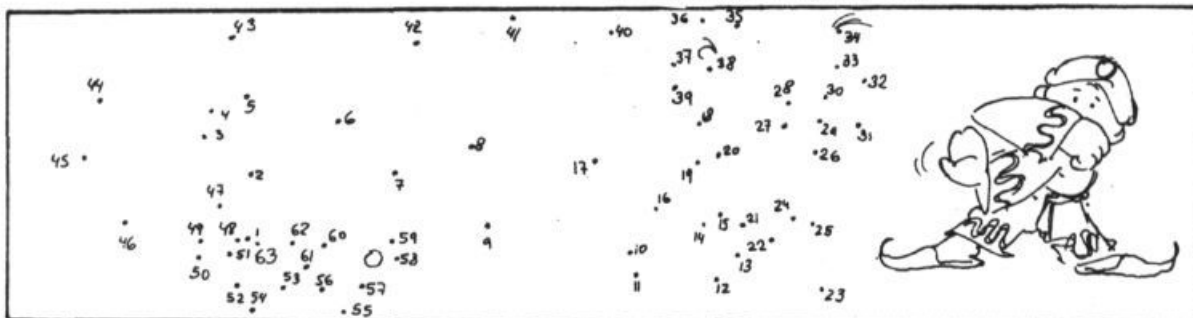
FUGA DE VOCALS

N _ S C N _ X L ' H _ M _ P _ R D _ T ,
S _ N _ Q _ N _ S T _ B _ T _ T .

ENDEVINALLA

Hem de veure
si tothom
endevina
qui som jo.
Me colc
quan es sol se pon,
i m'aixec
quan surt es sol.

MARIA GALMÉ

SOLUCIONS

No es coneix l'home perdut,
sinó quan està abatut.

ENDEVINALLA

Es dia

FUGA DE VOCALS

MOTS CREUATS

SOPA DE LLETRES

DE LA S E N Y O R A
A
M
A
D
E
D
L
O
C
L A D R E
B
T
J A
C
S A N N
S R E I
I O U T
D C Q R
R A R A
O E O M
P
D O
F E T A
N E G O C I
P
D A M A
A N A D A
I R
R U N A
E S
A L L
A L
S A
R E

Abrimos la página deportiva de este mes con la visita del Cardassar al Escolar de Capdepera. Gracias a sus seguidores se hizo una buena taquilla y hubo más pasión que ambiente en las gradas, que repercutiría en el terreno de juego: en la primera abundó la diálctica y en la otra las patadas.

La primera parte fué de claro dominio local, ya que buscaban afanosamente el gol y lo conseguían a los cinco minutos de juego, de un claro penalty, si bien precedido de una jugada muy dudosa, ya que el balón, según parece, había rebasado la línea de fondo. Ocho minutos más tarde una carga de Timoner dentro del área sería también castigada con penalty, pero gracias a la mala puntería del jugador no se transformó en gol.

En la segunda mitad se siguió la misma tónica de la primera, hasta que de fuerte testarazo nos dejaban con un dos-cero en el marcador y con pocas esperanzas de nivelarlo. Faltando un cuarto de hora para el final y con el Escolar en inferioridad numérica, el Cardassar intentó el ataque, pero no consiguió nada positivo.

Fué un partido mal jugado por ambos conjuntos y en el que el Cardassar, como nos tiene acostumbrados fuera de casa, se llevó la peor parte. El Escolar abusó de sus malas artes, ayudado por un árbitro que se mostró pasivo hasta el punto que parecía estar ajeno a lo que sucedía en el terreno de juego.

El día 6 de febrero se inauguró el remozamiento del Campo de Deportes con la visita del Montuñiri, que por su clasificación en la tabla daba mucha incertidumbre en el resultado, a pesar de haberle ganado en su propio feudo. El partido dió de sí lo esperado: incertidumbre hasta el final. El Cardassar, después de unos quince minutos en que conseguía el gol, quedó dominado por un equipo que, con viento favorable, reaccionó fuerte, y sólomente la fortuna le dejó llegar al descanso sin ver su meta perforada. La segunda mitad empezó igual que el final de la primera, con dominio visitante y ataques constantes a la portería local. En uno de esos barullos de puerta, un linier imberbe, para que notasen su presencia o quizá para premiar el empeño puesto, les dió el gol ante la perplejidad de los locales. Con este gol se mostraron más conformistas y el Cardassar, más en contraataques que en tromba, se fué acercando a la portería. Fruto de ello, a pase largo del portero, Cánovas, que en un principio estuvo fallón, empalmó un fuerte chut que no pudo detener el portero. A pesar de los constantes ataques de los visitantes, el marcador quedaría ya inmovil hasta el final.

Partido normal del Cardassar, que a pesar de no cuajar un gran encuentro, se come los puntos de casa, y no precisamente por la ayuda del árbitro, que salvo el gol del linier, no influyó en el resultado.

El 12 de febrero, en partido anticipado al sábado y en tarde fría e inapacible, el Cardassar rinde visita al Gran Estadio Balear, "gigante con pies de barro". Este partido fué como la parrala: "unos decían que sí y otros decían que no". El comentario de la prensa palmesana lo calificó de pésimo; los aficionados locales de muy bueno, pero lo cierto es que el Cardassar fué, hizo su partido y trajo un valioso positivo. Resultado final: 1-1, con aspiraciones a jugar la liguilla, de las que estaba ya un poco descolgado.

Día 20 de febrero: Cardassar-Cultural. Los aficionados ya se las prometían felices antes de empezar, y más aún al haber transcurrido diez minutos de juego con clara ventaja de dos-cero. Pero en afortunada jugada del interior izquierdo visitante su equipo conseguía el gol al tiempo que espoleaba a sus jugadores, manteniéndose un "tira y daca" durante sesenta minutos.

A los treinta minutos de la segunda parte otra gran jugada a cargo del local Massanet junior, con galopada de área a área, además de poner al equipo local en clara ventaja, reverdecía sus ansias de victoria, borrando del campo a un Cultural desmorronado, que veía peligrar su portería cada vez que el balón estaba en juego. Resultado final: 6-1.

Miquel Sureda

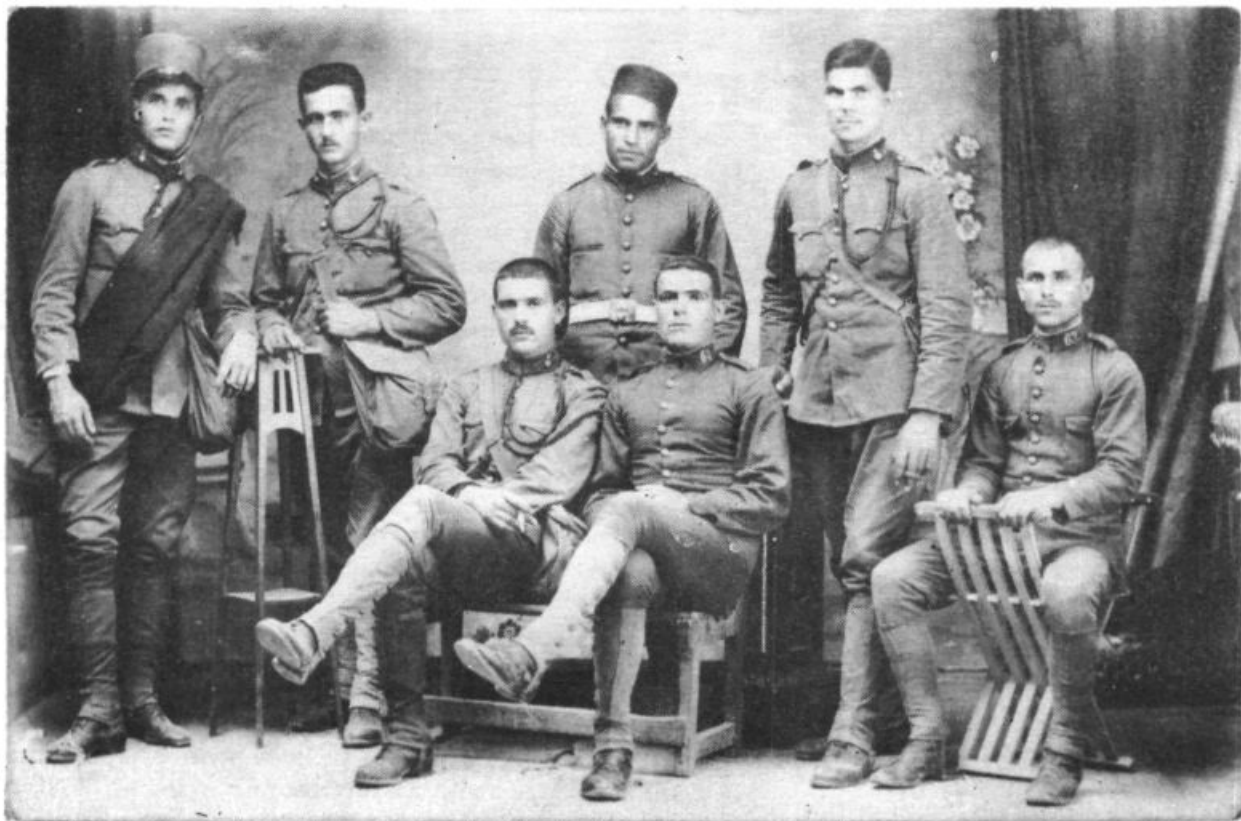
U.M.

Notícies de darrera hora asseguruen que, de cara a la confecció d'una llista per a les eleccions municipals, s'està constituint a Sant Llorenç la Unió Mallorquina, encapçalada a nivell provincial per Jeroni Albertí.

Entre la mitja dotzena de sol·licituds d'inscripció que hi havia a l'hora de redactar aquesta nota d'urgència, s'hi troba la d'en Tomeu Busco, president dels centristes llorencins fins la setmana passada, en què la UCD va deixar d'existir.

El mes que ve intentarem ampliar la informació.

Josep Cortès

AL MARROC

En teníem d'altres de preparades, però no he pogut vèncer la temptació que ens brinden aquests, llavors, jovenells.

Són, eren, els llorencins que havien de partir. Imperiosa necessitat, car uns marroquins s'havien atrevit a esbucar unes fortificacions de la zona de Ceuta. A dir ver, potser al Senyor O'Donnell, llavors cap del govern, no li vingué malament del tot, car la guerra d'Àfrica ajudà a desviar l'atenció vers un punt ben llunyà de la difícil situació parlamentària que travesava.

Sis llorencins -puix l'amo En Miquel "Tendre", present a la fotografia no arribaria a partir-, part d'aquells quaranta mil que capitanejats per O'Donnell demostraren el seu valor i valentia a les batalles de Los Castillejos (1.1.1860), Tetuán (4.2.1860) i Nad-Ras (23.3.1860).

Però totes les gestes tenen un preu en sang. Només cinc tornarien a la vila; potser més ma-

durs, polsosos i amb el sac de les experiències viscudes ben ple d'eixides per contar.

La fotografia deu ésser de l'any 1859, poc abans de partir cap a la guerra. Un any després, la Reina Isàbel II visitaria Mallorca i encara haurien de passar 33 anys perquè Sant Llorenç, aquell llogaret de Manacor, tingués un ajuntament propi.

Els són, eren, d'esquerra a dreta:

Drets: L'amo en Francesc Pocapalla, En Planiol -que seria molts d'anys garriguer de Poca farina-, l'amo En Miquel Tendre i l'amo Antoni Clar.

Asseguts: L'amo de So'n Segí, l'amo En Blanc de Sa Muntanyeta i l'amo En Martí Vaquer.

(Fotografia gentilmente cedida per l'amó En Tomeu Clar)

Guillem Pont